

Aan: Leden van de Gemeenteraad
Gemeente Dijk en Waard
Postbus 390
1700 AJ Heerhugowaard

Emmen, 15 november 2022

Onderwerp: Informatiebrief afsteken siervuurwerk.

Geachte raadsleden,

VuurwerkCheck is een stichting die de belangen van lokale vuurwerkverkooppunten behartigt. Het Vuurwerk Liefhebbers Verbond vertegenwoordigt de ruim 10 miljoen Nederlanders die elk jaar weer van vuurwerk genieten.

Vanuit de media vernamen wij dat deze week een lokaal afsteekverbod op de agenda van de gemeenteraad staat. In het bewuste artikel is voornamelijk aandacht voor het vroegtijdig afsteken van vuurwerk, ook staan op de foto bij het artikel zwaar illegaal knalvuurwerk afgebeeld.

Ik neem aan dat ik niet hoeft te leggen dat het afsteken van consumentenvuurwerk, feitelijk alleen het in Nederland legale siervuurwerk, door landelijke wetgeving beperkt is tot 31 december 18:00 uur tot 1 januari 02:00 uur. Alle overlast die u nu ervaart door vuurwerk, de harde knallen, wordt niet veroorzaakt door het legale siervuurwerk wat in bovengenoemde periode afgestoken mag worden.

Het illegale vuurwerk en de verboden handeling van vroegtijdig afsteken waarmee u nu mee geconfronteerd wordt, staat geheel los van het legale siervuurwerk dat in Nederland verkocht en afgestoken mag worden. De legale vuurwerkverkooppunten zijn op geen enkel manier betrokken bij de verkoop van het illegale (knal)vuurwerk waar u zoveel overlast van ondervindt. Tevens is zowel het gebruik van illegaal vuurwerk, als het vroegtijdig afsteken reeds verboden door landelijke wetgeving.

Het invoeren van een lokaal afsteekverbod, wat het maximale is waar de gemeente toe bevoegd is, zal geen enkele invloed hebben op de overlast die u nu ondervindt, daar dit reeds door landelijke wetgeving is verboden. U moet er dan ook goed bewust van zijn dat u met een afsteekverbod alleen het gebruik van het legale consumentenvuurwerk uit de categorie F2, feitelijk het siervuurwerk, verbiedt. Het is op geen enkele manier deugdelijk te motiveren dat het gebruik van F2 vuurwerk verboden moet worden, terwijl u last heeft van het illegale vuurwerk en het vroegtijdig afsteken. Voor beide problemen heeft u door middel van landelijke wetgeving reeds handvatten om hierop te handhaven.

Door het algehele verbod, waaronder een verkoopverbod tijdens de afgelopen twee jaarwisselingen, is er een enorme toename geweest in de handel in en gebruik van illegaal vuurwerk. De handel is verschoven van de kofferbak, naar een omvang die alleen door georganiseerde misdaad is te realiseren. Dit blijkt wel uit de inbeslagname van 350.000 kg zwaar illegaal vuurwerk van begin vorige week.

Een lokaal afsteekverbod zal tevens sterk bijdragen aan het wegvallen van legale verkooppunten. Een lokaal afsteekverbod zal resulteren in verminderde omzet, wat op termijn tot sluiting van de legale verkooppunten in uw gemeente zal leiden. De afgelopen twee jaarwisseling is duidelijk geworden dat Nederlanders grote waarde hechten aan het afsteken van siervuurwerk tijdens de jaarwisseling. Een lokaal afsteekverbod raakt enkel de inwoners die zich houden aan de regels, terwijl de overlast door het afsteken van illegaal vuurwerk verder zal toenemen. Er zal dus zeer waarschijnlijk zelfs een

averechts effect optreden, terwijl huidige landelijke regelgeving (het toestaan van enkel stabiel en veilig siervuurwerk uit de categorie F2 tussen 31 december 18:00 uur en 1 januari 2:00 uur van het opvolgende jaar) ervoor zorgt dat verreweg de meeste mensen gewoon legaal, dus veilig en licht vuurwerk kopen. U behaalt het beste resultaat door landelijk beleid te volgen en te gaan focussen op excessen door bijvoorbeeld handhaving te laten richten op bepaalde hot-spots en/of door op die bepaalde plekken vuurwerkvrijezones in te stellen. Daarmee beperkt u de welwillende inwoners en ondernemers van uw gemeente niet meer dan strikt noodzakelijk én u voert daarmee het meest effectieve én duidelijke beleid.

Het argument dat een lokaal afsteekverbod door gewenning zal gaan werken is zeer twijfelachtig. In Hawaï is ruim 10 jaar geleden een volledig verbod op consumentenvuurwerk ingevoerd. Tot op heden is de hoeveelheid zwaar illegaal vuurwerk dat daar wordt afgestoken alleen maar toegenomen. In Hawaï is de handhaving net zo onmogelijk gebleken als in Nederland en dat terwijl Hawaï een eiland is op ruim 3200 km afstand van het vaste land.

Zoals eerder benoemd, is er geen enkele deugdelijke motivatie mogelijk om over te gaan op een gemeentelijk afsteekverbod. Landelijke regelgeving biedt reeds voldoende handvatten om problematiek aan te pakken en te handhaven. Daarnaast is landelijk beleid ook het duidelijkst en het minst polariserend. De oplossing zit hem in het gericht handhaven op plaatsen waar excessen het meest aanwezig zijn en eventueel die plaatsen als vuurwerkvrijezone aan te wijzen.

Het ontbreken van een deugdelijke motivatie en noodzaak zijn redenen dat een afsteekverbod, geldend voor het gehele grondgebied van de gemeente, wettelijk gezien ook niet toegestaan is. Het is dan ook niet goed voor het vertrouwen van de burger in haar gemeenteraad, wanneer de gemeente hen een juridisch onrechtmatige maatregel oplegt.

Om die reden raden wij u dan ook sterk af over te gaan op een algeheel gemeentelijk afsteekverbod. Wij staan als professionele partner voor u klaar om samen te zoeken naar effectieve en werkbare oplossingen om de ervaren problematiek in te dammen, waarbij gebruik van het legale siervuurwerk volgens landelijk beleid toegestaan blijft.

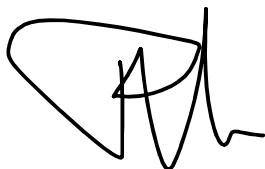
Verzoek

Voorts verzoek ik u mijn inbreng mondeling (teams) aan u toe te mogen lichten. Gaarne verzoek ik u mij te berichten wanneer mondelinge inspraak, al dan niet via een videoverbinding, mogelijk is.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van bovengenoemde opmerkingen vragen hebben, kunt u contact opnemen met dhr. F.C.J.H. Köhler telefoonnummer 06-46031746 of dhr. R. Peters telefoonnummer 06-30524948.

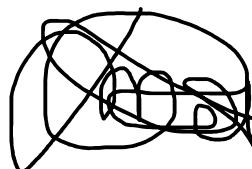
Hoogachtend,
Stichting VuurwerkCheck
Voor deze

F.C.J.H. Köhler (voorzitter)

Hoogachtend,
Stichting Het Vuurwerk Liefhebbers Verbond
Voor deze

R. Peters (voorzitter)

Bijlage: Achtergrondinformatie verwondingen door legaal siervuurwerk

Initiatieven

In Nederland wordt de jaarwisseling gevierd in de familie- of vriendenkring. Het afsluiten van het jaar vind? al tientallen jaren plaats door het afsteken van een mooi stuk vuurwerk. Het animo om rond de klok van 12 uur nog naar een centraal evenement te gaan, is in de regel laag (peiling in Apeldoorn geeft aan dat 10% van de inwoners belangstelling heeft voor een evenement).

Het ligt voor de hand om eerst te komen met alternatieven om zo de overlast en schades proberen terug te dringen. Een besluit om eerst een verbod in te voeren, om daarna te gaan experimenteren met alternatieven om te kijken of deze werken is de omgekeerde volgorde. Wanneer de bedachte alternatieven werken zal de overlast en schade afnemen en is er geen noodzaak meer voor het invoeren van een lokaal afsteekverbod.

Ondernemers

Sinds het in werking treden van het Vuurwerkbesluit in 2004, is gebouwd aan een netwerk van vuurwerkverkooppunten dat controleerbaar is, op zowel de opslag als de verkoop.

De opslag moet voldoen aan veel voorschriften, constructief en installatietechnisch.

In het opgebouwde systeem worden zeer frequent controles doorgevoerd en kunnen artikelen, ook na levering worden geblokkeerd voor de verkoop. Op deze wijze kunnen artikelen die ook maar een kleine afwijking hebben, bijvoorbeeld een afwijkende brandduur van een lontje, uit de verkoop worden gehouden om zo de consumenten maximaal te beschermen.

Het invoeren van een afsteekverbod zal onvermijdelijk leiden tot een afname in de omzet. De betrokken verkooppunten zullen op termijn de verkoop niet op een bedrijfseconomische wijze kunnen voortzetten.

Het wegvallen van de legale verkoop biedt openingen aan de illegale verkoop/ illegale opslag. Illegaal vuurwerk dat veel zwaarder is dan het veilige siervuurwerk wat in Nederland is toegestaan, zal zorgen voor meer schade en gevaarlijke situaties bij de opslag (veelal onder het bed, op zolder of in een schuurtje midden in een woonwijk zonder alle veiligheidsvoorzieningen die de legale verkooppunten wel hebben (zie eerder vermelde situatie in Harderwijk van 18 september jongstleden).

Met het totaalverbod (verkopen en afsteken) tijdens afgelopen 2 jaarwisselingen is gebleken dat er toch aanzienlijke hoeveelheden vuurwerk werden afgestoken. Dit betreft voornamelijk illegaal vuurwerk, immers er is geen sprake geweest van verkoop van legaal siervuurwerk.

SEH cijfers in zijn algemeen

- Op een gewone werkdag komen er gemiddeld 5.000 tot 6.300 patiënten naar de Spoed Eisende Hulp (SEH) voor het behandelen van uiteenlopende verwondingen.
- In Nederland zijn er 86 SEH posten, dat is gemiddeld 58 behandelingen per post per dag.
- VeiligheidNL geeft jaarlijks het percentage verwondingen per soort vuurwerk op.

SEH cijfers vuurwerk-gerelateerd

- Wanneer we de cijfers van VeiligheidNL uit 2019 filteren op het nu verboden vuurwerk, zal 30% ([Bron 1](#)) van de verwondingen veroorzaakt zijn door het gebruik van legaal siervuurwerk.
- We maken nu de opsplitsing tussen SEH en HAP. HAP laten we achterwege, daar dit gaat om korte bezoeken met veelal lichtere verwondingen.
- In 2019 kwamen 385 mensen met vuurwerk gerelateerde verwondingen bij de SEH posten.
- Als we de percentages, welke vallen onder het nu verboden vuurwerk, aftellen van de 385 mensen, dan komen we uit op 116 SEH bezoeken.

- Als we die 116 SEH bezoeken delen door het aantal SEH posten (86) in Nederland. Dan komen we uit op een 'zorgdruk' van 1,35 patiënt(en) per post.

Conclusie: De rest van de verwondingen komen door illegaal vuurwerk, Carbid en ander vuurwerk dat in Nederland verboden is.

In perspectief

- Begin februari 2021 moesten er 40.000 recreatieve schaatsers in één weekend worden behandeld op de SEH, dat zijn er per dag, afgerond 35 x zoveel dan in 2019 door vuurwerk. (Bron 2)
- Er vinden jaarlijks 150.000 hondenbeten plaats, dat zijn er 410 per dag. Daaruit volgen ruim 50.000 medische behandelingen, dat zijn er 137 per dag en daarvan worden er jaarlijks 230 mensen opgenomen met ernstig letsel. (Bron 3)
- Jaarlijks zijn er 54.000 SEH bezoeken door doe-het-zelven. Dat zijn er 148 per dag. Daarbij vallen er jaarlijks 28 doden (Bron 4).
- Ook zoiets onschuldigs als trampolines (kinderspeelgoed), zorgen voor 6.700 verwondingen per jaar, waarvan 4.300 ernstig (Bron 5).

Al ingevoerde maatregelen

In 2015 is een verbod ingevoerd op babyvuurpijljes en romeinse kaarsen en dat verbod heeft een positief effect gehad op het aantal verwondingen door consumentenvuurwerk.

In 2020 is een verbod ingevoerd op knalvuurwerk, vuurpijlen, single-shots en F3 vuurwerk. Het verbod op knalvuurwerk is bedoeld om handhaving te verbeteren, want dan is al het knalvuurwerk verboden. Het verbod op vuurpijlen is bedoeld om voor minder letsel te zorgen, daar dit product een hoog aandeel had in het aantal letsels door gebruik van siervuurwerk. Single-shots zijn verboden, omdat dit type vuurwerk veel verkeerd werd gebruikt of zelfs misbruikt, zoals het schieten naar hulpverleners en handhavers. Daarnaast is F3 vuurwerk verboden omdat dit vuurwerk zwaarder is dan F2 en potentieel ernstigere verwondingen als gevolg kan hebben. Dit verbod is nog niet in de praktijk getoetst.

BRONNENLIJST

Bron 1: Tabel 3.1 uit rapport 844 VeiligheidNL type vuurwerk en letsel: vuurwerkongevallen 2019-2022

Tabel 3.1 SEH-behandelingen vuurwerkletsels, naar type vuurwerk

	% 2021 (n=69)	% 2022 (N=179)	% bekend 2021	% bekend 2022
Zwaar illegaal vuurwerk	39	28	43	34
Babypijltjes/romeinse kaarsen*	1	1	2	1
Oudejaarsvuurwerk**	17	16	19	19
<i>waarvan vuurpijlen/knalvuurwerk***</i>	4	10	14	12
Grondbloem/grondtol/springtol****	9	7	10	8
Categorie 1 vuurwerk	7	8	8	9
Carbid	17	15	19	17
Overig		9		11
Onbekend	9	17		
Totaal	100	100	100	100

* Sinds jaarwisseling 2015/2016 verboden

** Normaal gesproken legaal oudejaarsvuurwerk, tijdens jaarwisseling 21/22 verboden

*** Gepland om sinds de jaarwisseling 20/21 verboden te zijn

**** Van grondbloem/grondtol/springtol is vaak onbekend of dit cat. 1 of cat. 2 vuurwerk was

Bron 2: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5214841/schaatsen-letsel-cijfers-gewonden-gebroken-pols-schouder-heup>

Bron 3: <https://www.hondenbeet.nl/>

Bron 4: <https://www.trouw.nl/nieuws/jaarlyks-28-doden-onder-doe-het-zelvers~be39b02c/>

Bron 5: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5314345/toename-ernstig-letsel-trampoline-kinderen>